

PM 2011:63 RIV (Dnr 001-279/2011)

Vissa frågor som rör fristående skolor

Remiss från Utbildningsdepartementet

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Som svar på remissen "Vissa frågor som rör fristående skolor" hänvisas till denna promemoria.
2. Beslutet i ärendet justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Lotta Edholm anför följande.

Ärendet

Regeringen har i en promemoria beskrivit förslag till vissa ändrade bestämmelser som rör fristående skolor. Dessa är

1. möjlighet för fristående gymnasieskolor att begränsa mottagandet till vissa grupper, och
2. krav på att fristående skolor ska bevara elevlösningar på nationella prov.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret är positivt till förslagen i promemorian.

Utbildningsnämnden delar de bedömningar som regeringen anför i sin promemoria. Regeringens förslag är i enlighet med regeringens ambition att öka valfriheten och skapa lika villkor.

Mina synpunkter

Promemorian från regeringen kommer med några viktiga förslag. Om fristående gymnasieskolor får möjligheten att begränsa mottagandet till en viss utbildning till elever i behov av särskilt stöd eller vissa elever som utbildningen är speciellt anpassad för, så ökar möjligheten för dessa elever att nå måluppfyllelse i större utsträckning än annars. Det ger dessutom ökad valmöjlighet för dessa elever.

Förslaget om att huvudmännen för fristående skolor som genomför nationella prov ska bevara elevlösningar på de nationella proven är en viktig del i att öka rättssäkerheten för eleverna samt öka möjligheten till likvärdig bedömning.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Som svar på remissen "Vissa frågor som rör fristående skolor" hänvisas till denna promemoria.
2. Beslutet i ärendet justeras omedelbart.

Stockholm den 6 april 2011

LOTTA EDHOLM

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Promemorian "Vissa frågor som rör fristående skolor"

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Det antecknades till förteckningen att Miljöpartiet lämnar ärendet utan eget ställningstagande.

Kommunstyrelsen

Särskilt uttalande gjordes av *Karin Rågsjö* (V) enligt följande.

Eftersom privat drivna grundskolor i nya skollagen ges möjlighet att begränsa sin verksamhet till vissa årskurser, till utbildning för elever med behov av särskilt stöd och till utbildning som är anpassad till vissa elever verkar det inte orimligt att även gymnasieskolorna får den rätten.

Det är dock mycket viktigt att göra en noggrann granskning av förutsättningar och kompetens hos såväl sökande privat drivna gymnasieskolor som grundskolor i de fall dessa vill ansöka om att ordna utbildning för en viss kategori av elever, till exempel med särskilda behov.

Att privat drivna skolor inte varit skyldiga att spara elevlösningar på nationella prov är ett problem som vänsterpartiet har uppmärksammat regeringen på tidigare. Det är därför bra att regeringen äntligen tar initiativ till att elevlösningar på nationella prov ska sparas i alla skolor. Den naturliga fortsättningen är att regeringen dessutom ser till att de privat drivna skolorna tas in i kvalitetsarbetet för att säkra att bedömning och betygssättning görs på ett rättvist sätt.

Det antecknades till protokollet att Miljöpartiet lämnar ärendet utan eget ställningstagande.

ÄRENDET

Regeringen har i en promemoria beskrivit förslag till vissa ändrade bestämmelser som rör fristående skolor. Dessa är

1. möjlighet för fristående gymnasieskolor att begränsa mottagandet till vissa grupper, och
2. krav på att fristående skolor ska bevara elevlösningar på nationella prov.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 16 mars 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret är positivt till förslaget som innebär att en fristående gymnasieskola ska ha möjlighet att begränsa mottagandet till en viss utbildning till elever i behov av särskilt stöd eller vissa elever som utbildningen är speciellt anpassad för. Kontoret anser att denna möjlighet kommer att innebära en större valfrihet för denna grupp av elever, vilket ökar likställigheten mellan elevkategorierna.

Stadsledningskontoret är också positivt till förslaget om att huvudmannen för en fristående skola som genomför nationella prov ska bevara elevlösningar på de nationella proven. Kontorets anser att förslaget innebär en stärkt rättsäkerhet för eleverna och främjar möjligheten till likvärdig bedömning av elevers prestationer.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 17 mars 2011 att som svar på remissen överlämna och återopa utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Särskilt uttalande gjordes av Måns Almqvist (V), *bilaga 1*.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 28 februari 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningens delar de bedömningar som regeringen anför i sin promemoria. Regeringens båda förslag till ändrade bestämmelser som rör fristående skolor är enligt förvaltningens mening i enlighet med den lagstiftning som riksdagen tidigare beslutat om och regeringens ambition att öka valfriheten och skapa lika villkor.

När det gäller de fristående gymnasieskolors möjlighet att begränsa mottagande till vissa grupper vill förvaltningen dock särskilt framhålla vikten av en noggrann granskning görs av den sökande huvudmannens förutsättningar och kompetens för att motta en viss grupp.

Förvaltningen delar regeringens bedömning att förslaget om att huvudmannen för en fristående skola som genomför nationella prov ska bevara elevlösningar på de nationella proven kommer att innebära en stärkt rättsäkerhet för eleverna och främja möjligheten till likvärdig bedömning av elevers prestationer.

RESERVATIONER M.M.

Utbildningsnämnden

Särskilt uttalande gjordes av Måns Almqvist (V) enligt följande.

I förslaget öppnar regeringen för att fristående skolor ska kunna organisera sitt arbete för barn med särskilda behov på ett sätt som mer liknar den kommunala skolans. Med förändringen kommer det vara möjligt för de fristående skolorna att t.ex. skapa speciella enheter för elever med särskilda behov. Att med ett pennstreck bestämma att fristående skolor ska ges ett stort och nytt ansvar för dessa elever är inte något vi enkelt kan ställa oss bakom och applådera.

Om förslaget genomförs vill vi påpeka att det är av särskild vikt att regeringen tar sitt vidare ansvar för att, som utbildningsförvaltningen också påpekar, en noggrann granskning görs av den sökande huvudmannens förutsättningar och kompetens för att motta en viss grupp.

Att fristående skolor inte varit ålagda att spara elevlösningar på nationella prov är ett problem som Vänsterpartiet uppmärksammat regeringen på tidigare. Särskilt anmärkningsvärt har det varit eftersom det samtidigt pågått en debatt om huruvida vissa fristående skolor använder omotiverat höga betyg som ett konkurrensmedel på det som kommit att bli en skolmarknad. Utan tillgång till elevlösningar är det bara möjligt att jämföra resultat på nationella prov med betygen och alltså inte möjligt att kontrollera huruvida bedömningen i övrigt sker på ett likvärdigt sätt.

Det är därför mycket bra att regeringen nu slutligen tagit detta initiativ. Om regeringen nöjer sig med detta har vi emellertid inte kommit särskilt långt. Sparade elevlösningar skapar förutsättningar för att på ett mer genomarbetat sätt ta in även de fristående skolorna i kvalitetsarbetet för att säkerställa att bedömningar och betygssättning sker på ett jämförbart, transparent, likvärdigt och rättvist sätt. En sådan process vore den naturliga fortsättningen efter detta beslut. Ansvaret att säkerställa att så sker åvilar regeringen.